

Advies van het Europees Comité van de Regio's over een plaatsgebonden aanpak van de EU-strategie voor het industriebeleid

(2019/C 404/03)

Rapporteur: Jeannette BALJEU (NL/ALDE)

Gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland

BELEIDSAANBEVELINGEN

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S,

Inleiding

1. onderstreept dat het industriebeleid, dat betrekking heeft op de productie van goederen en diensten, een hoeksteen is van een innovatieve, duurzame en gediversifieerde economie die in staat is om zowel het concurrentievermogen van Europa als de hoogwaardige werkgelegenheid in de Europese Unie te waarborgen.
2. Het Comité herhaalt dat de Commissie en de lidstaten elke mogelijkheid in het EU-Verdrag op het gebied van industriebeleid moeten aangrijpen, zoals omschreven in artikel 173 VWEU, met name via de optie om "initiatieven [te] nemen om deze coördinatie [van het industriebeleid door de lidstaten] te bevorderen, met name initiatieven om richtsnoeren en indicatoren vast te stellen, de uitwisseling van beste praktijken te regelen en de nodige elementen met het oog op periodieke controle en evaluatie te verzamelen", in samenwerking met regionale stakeholders.
3. Het Comité wijst erop dat de industrie van vitaal belang is voor Europese regio's en steden en voor de tientallen miljoenen banen die erdoor worden gecreëerd, en per definitie in een mondiale context opereert waarin handel een belangrijke groeimotor is die zowel voordelen als uitdagingen met zich meebrengt.
4. Ook kleine en middelgrote ondernemingen zijn van groot belang voor waardeschepping, innovatie en werkgelegenheid. Juist deze ondernemingen dragen er specifiek toe bij dat de industrie flexibel kan inspelen op nieuwe eisen die bijvoorbeeld de globalisering of digitalisering met zich meebrengen. De EU-strategie voor het industriebeleid moet passende oplossingen bieden waarmee ook voor kleine en middelgrote ondernemingen gunstige randvoorwaarden kunnen worden behouden en gecreëerd.
5. De industrie moet zich wapenen voor de toekomst en kansen benutten, alsook een cruciale bijdrage blijven leveren aan welvaart en werkgelegenheid, evenals duurzame ontwikkeling en de totstandbrenging van een koolstofneutrale, circulaire economie waarborgen.
6. Er moet worden geïnvesteerd in innovatieve nieuwe technologieën en digitalisering, in een koolstofneutrale en circulaire economie en in desbetreffende vaardigheden in alle Europese regio's om het concurrentievoordeel van Europa te vergroten.
7. Om snel te kunnen inspelen op de economische en industriële ontwikkelingen en om een gezonde wereldwijde concurrentiepositie te behouden, is er behoefte aan een strategische visie voor de Europese industrie die is verankerd in een plaatsgebonden aanpak.
8. Een gecoördineerde Europese aanpak is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de Europese industrie opgewassen is tegen de wereldwijde concurrentie. Daarbij moet de aandacht met name uitgaan naar het verbeteren van de consistentie van de regelgevingskaders en normen, het wegnemen van buitensporige en onnodige regelgevings- en administratieve lasten, het vergemakkelijken van pan-Europese samenwerking en partnerschappen, het waarborgen van concurrerende energiekosten en het voorzien in geschikte handelsbeschermingsinstrumenten zowel in traditionele sectoren zoals staal en textiel, de chemische industrie, de landbouw en de scheepvaartsector, als in opkomende sectoren. Er moet bijvoorbeeld dringend een heffing op staalproducten worden ingevoerd om de Europese staalindustrie te beschermen.

9. Het industriebeleid moet een kader scheppen dat de industrie in staat stelt haar concurrentievermogen te verbeteren door een combinatie van horizontale en sectoroverschrijdende plaatsgebonden maatregelen en, waar nodig, doelgerichte sectorspecifieke maatregelen in de gehele waardeketen.

10. Het Comité is ingenomen met de mededeling van de Commissie investeren in een slimme, innovatieve en duurzame industrie — Een hernieuwde strategie voor het industriebeleid van de EU ⁽¹⁾ — en de nadruk die daarin wordt gelegd op partnerschap met de lidstaten, regio's, steden en de particuliere sector als belangrijke stap op weg naar een instrument om het concurrentievermogen van de industrie en de innovatie in Europa te stimuleren, evenals met het voorstel van de Europese Commissie voor het cohesiebeleid na 2020, dat gericht is op versterking van de samenwerking tussen regionale ecosystemen in alle delen van Europa en op een meer uitgesproken internationale en industriële dimensie van slimme specialisatie.

11. De Europese industrie zou met zowel economische als niet-economische acties en maatregelen moeten worden ondersteund, en in dat laatste geval bijvoorbeeld in het kader van het onderwijs- en scholingsbeleid of het onderzoeks- en innovatiebeleid.

12. Het Comité is ook zeer te spreken over het initiatief van de Commissie om een industriële rondetafelconferentie op hoog niveau "Industrie 2030" in het leven te roepen, waarin het Comité van de Regio's de status van waarnemer heeft ⁽²⁾.

13. Het Comité juicht het toe dat de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad hebben verzocht om de verdere ontwikkeling van een alomvattende strategie voor EU-industriebeleid ter hand te nemen, waarin de blik wordt gericht op 2030 en daarna, en waarin tevens strategische doelstellingen voor de middellange tot lange termijn en indicatoren voor de industrie worden vastgesteld, die vergezeld moeten gaan van een actieplan met concrete maatregelen.

14. Daarbij moet worden uitgegaan van een multilevel-governancebenadering, die gebaseerd is op partnerschap en dialoog met de lidstaten, lokale en regionale overheden en belanghebbenden ⁽³⁾.

15. Het Comité vindt het belangrijk dat deze strategie een sterke territoriale dimensie heeft, waarbij het subsidiariteitsbeginsel in acht wordt genomen, en is bereid om de Raad en het voorzitterschap te steunen bij de ontwikkeling van een meer plaatsgebonden strategie voor het industriebeleid.

16. Het Comité is van mening dat een EU-strategie voor het industriebeleid ook een behoedzame en onderbouwde herziening van de EU-regels voor staatssteun en toezicht op fusies moet omvatten om te zorgen voor een gelijk speelveld op internationaal niveau, in overeenstemming met het mondiale handelsbeleid en multilaterale overeenkomsten. Tegelijkertijd dient deze strategie ook het investerings- en innovatiepotentieel van staatssteun of fusieoperatie te omvatten.

17. Het Comité is verheugd over het document van het Europees Centrum voor politieke strategie ⁽⁴⁾, waarin wordt voorgesteld een nieuw evenwicht te vinden tussen openheid en bescherming van de Europese markt om zo een gelijkjer mondiaal speelveld te creëren en tegelijkertijd de industriële innovatie en productiviteit in eigen land te ondersteunen.

18. Om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs als antwoord op de dreiging van klimaatverandering ⁽⁵⁾ te verwezenlijken, zal de industrie volledig op de schop moeten, terwijl er tegelijkertijd ook voor haar concurrentievermogen moet worden gewaakt. De omvang van de transformatie die zowel de industrie als de samenleving staat te wachten, vergt dringende maatregelen, een gezamenlijke visie en geïntegreerde oplossingen van alle belanghebbenden en op alle beleidsniveaus, want alleen met een multilevel-aanpak kan er gezorgd worden voor draagvlak bij degenen die de gevolgen van dergelijke zwaarwichtige besluiten inzake het economisch beleid ondervinden.

19. Het Comité steunt het door de Commissie aan het EU-industriebeleid gekoppelde beleid voor een eerlijke interne markt, dat in lijn met de Europese pijler van sociale rechten een antwoord moet bieden op de uitdagingen van de veranderende wereld.

Stelling 1: Een concurrerende Europese industrie vereist een gecombineerde aanpak waarbij een plaatsgebonden regionaal beleid gepaard gaat met interregionale samenwerking

20. De concurrentievoordelen van regio's zijn sterk afhankelijk van de lokale industrie, geografische troeven, regionale industriële innovatie-ecosystemen, instellingen voor beroepsopleiding en voor hoger onderwijs en de beschikbare arbeidskrachten en expertise.

⁽¹⁾ COM(2017) 479 final.

⁽²⁾ Besluit C(2017) 8565 van de Commissie van 15 december 2017 tot oprichting van de Industriële Rondetafelconferentie op hoog niveau "Industrie 2030".

⁽³⁾ Conclusies over een hernieuwde strategie voor het industriebeleid van de EU, Raad Concurrentievermogen, 30 november 2017 (705/17).

⁽⁴⁾ EU Industrial Policy after Siemens-Alstom: finding a new balance between openness and protection, Europese Commissie, maart 2019.

⁽⁵⁾ Verenigde Naties (2015).

21. De exploratie, winning en exploitatie van Europese primaire en secundaire grondstoffen zijn van belang voor de ontwikkeling van lokale industrieën en waardeketens in de regio's. In een duurzame plaatsgebonden aanpak moet rekening worden gehouden met de specifieke regionale kenmerken, ontwikkelingskansen en mogelijkheden voor clustersamenwerking die daartoe kunnen worden benut.

22. Het Comité is van mening dat een plaatsgebonden aanpak gebaseerd moet zijn op de mogelijkheden van bedrijfs- en innovatie-ecosystemen om industriële modernisering te stimuleren en territoriale strategieën voor innovatie en integratie te ontwikkelen, op regionaal, lokaal, stedelijk of grensoverschrijdend niveau.

23. Hiervoor zijn goed functionerende samenwerkingsverbanden, zoals macroregionale strategieën, en clusters met de belangrijkste partners nodig. Interregionale samenwerking tussen deze verbanden en clusters is van cruciaal belang voor de ontwikkeling van synergieën, de uitwisseling van ervaringen, "peer learning" en het bereiken van een kritische massa qua gezamenlijke investeringen met het oog op het doorvoeren van innovaties in de industriële waardeketens in heel Europa. Deze op interregionale samenwerking gebaseerde aanpak kan alleen slagen door gebruik te maken van digitalisering en het delen van informatie.

24. Regionale en lokale overheden en andere organisaties spelen een sleutelrol bij het actief tot stand brengen van de noodzakelijke interregionale en grensoverschrijdende samenwerking.

25. Duurzame samenwerking tussen regio's moet verder gaan dan "ad-hocinitiatieven" en vergt een structureel kader voor samenwerking op basis van langetermijnverbintenissen en de inspanningen die reeds zijn geleverd bij de bestaande strategieën voor slimme specialisatie in het kader van de toekomstige investeringen in interregionale innovatie.

26. Informatie over regionale activiteiten op het gebied van innovatie, aanwezige capaciteit (infrastructuur, expertise) en de mogelijkheden van de circulaire economie is van cruciaal belang. Deze gegevens zijn vaak maar sporadisch en in versnipperde vorm voorhanden, zodat zij slechts in beperkte mate van nut zijn voor regio's. Bijgevolg moedigt het Comité de Europese Commissie aan om echt bewijsmateriaal te verzamelen en daarbij rekening te houden met het lokale en regionale perspectief op de EU-strategie voor de industrie.

27. Het Comité zou graag zien dat de Commissie de steun voor interregionale en grensoverschrijdende samenwerking opvoert, ook in het kader van bestaande initiatieven zoals het "Vanguard Initiative" of thematische platformen voor slimme specialisatie waarbij steeds meer regio's betrokken zijn, met het oog op een hernieuwde plaatsgebonden aanpak, zoals voorgesteld door de Europese Commissie in haar voorstellen voor het cohesiebeleid na 2020.

28. Wat de programmeringsperiode na 2020 betreft, pleit het Comité voor meer EU-steun voor regionale ecosystemen en clusters in het kader van investeringen in interregionale innovatie, waarbij wordt uitgegaan van een op slimme specialisatie gerichte aanpak ("smart specialisation approach"), en waarbij bestaande initiatieven, zoals het platform voor slimme specialisatie op het gebied van industriële modernisering en het proefproject voor regio's die bezig zijn met industriële omschakeling, worden uitgebreid en verruimd. Ook moeten er instrumenten worden ontwikkeld voor de uitvoering van gezamenlijke interregionale industriële investeringsprojecten in nauwe samenwerking met regio's en partnerschappen voor slimme specialisatie.

29. Het Comité benadrukt dat er voldoende geld moet worden uitgetrokken voor de thematische platforms voor slimme specialisatie, aangezien de regio's niet altijd over de nodige middelen beschikken om een adequate deelname aan deze platforms te structureren.

30. Het Comité verzoekt de Commissie om verder instrumenten te ontwikkelen voor het in kaart brengen en actief bevorderen van samenwerking met het oog op slimmespecialisatiestrategieën om het mogelijk te maken dat regio's voortdurend nagaan in welke gebieden samenwerking cruciaal is om de leidende positie van Europa te behouden, om deze gebieden vervolgens als prioritair te bestempelen.

31. Het zou een goede zaak zijn als de Commissie industriële innovatie op basis van slimme specialisatiestrategieën in alle regio's zou aanmoedigen door het pad te effenen voor specifieke steunregelingen waarbij goed ontwikkelde regio's samen met minder ontwikkelde regio's werken aan concrete projecten, iets waar beide partijen baat bij hebben, evenals samenwerkingsprojecten tussen ontwikkelde regio's en projecten van belang tussen minder ontwikkelde regio's tot wederzijds voordeel.

Stelling 2: Aangezien grote maatschappelijke uitdagingen vaak samenwerking tussen Europese regio's vereisen, spelen regionale overheden een cruciale rol in taakgerichte initiatieven en in de praktische uitvoering van sectoraal beleid

32. Een taakgerichte beleidsaanpak kan worden gebruikt als instrument om grote maatschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden en als ondersteuning van een multilevel-governancebenadering, waarbij de op slimme specialisatie gerichte aanpak de regionale agenda's en investeringen kan helpen afstemmen op de Europese prioriteiten.

33. Om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken, zijn verdere investeringen in onderzoek en innovatie nodig om industriële excellentie te bevorderen en nieuwe kansen te benutten, en moeten experimenten en het nemen van risico's in het ontdekkingsproces worden aangemoedigd. Het Comité vindt dat de verspreiding van innovatie en nieuwe technologieën in de industrie gemakkelijk zou moeten worden.

34. Het Comité benadrukt dat regio's een belangrijke rol spelen in het verbinden, ontwikkelen en ondersteunen van het regionale innovatie-ecosysteem, het in kaart brengen van de beschikbare capaciteiten en het betrekken van verschillende groepen belanghebbenden bij een werkelijk vraaggestuurde en op samenwerking gebaseerde aanpak van het vaststellen van industriële doelstellingen. Het dringt dan ook aan op regionale vertegenwoordiging in de governance van de taakgerichte aanpak, ook in de partnerschappen en de missieraden.

35. Het Comité zou graag zien dat de Commissie in het taakgerichte beleid duidelijke doelstellingen voor de middellange en lange termijn vaststelt en deze omzet in beleid dat via de structuur- en investeringsfondsen, Horizon Europa en Digitaal Europa wordt uitgevoerd.

36. Lokale en regionale overheden zouden een aantal van deze taken naar zich toe moeten trekken en ervoor moeten zorgen dat er een interregionale aanpak wordt ontwikkeld. Een en ander moet worden afgestemd op en mogelijk worden gemaakt door de beschikbare Europese instrumenten. De Europese Commissie wordt dan ook opgeroepen om ervoor te zorgen dat regionale belanghebbenden actief worden betrokken bij de governance van de missies in het nieuwe programma Horizon Europa.

37. Het Comité verzoekt de Commissie om proefprojecten te bevorderen in clusters van regio's die zich lenen voor experimenten, overeenkomstig de IPCEI-aanpak ⁽⁶⁾ maar op kleinere schaal om interregionale samenwerking te stimuleren.

Stelling 3: Regionale en lokale overheden zouden ervoor moeten zorgen dat de vaardigheden aanwezig zijn om de transitie van de industrie te ondersteunen, door samenwerking tussen de industrie en onderwijsinstellingen te faciliteren met behulp van een Europese strategie

38. Door de snelle industriële transformatie, de energietransitie, de digitalisering en de circulaire economie is de ontwikkeling van nieuwe interdisciplinaire vaardigheden noodzakelijk.

39. Het is een goede zaak dat wordt getracht de verschillende instrumenten op Europees niveau te coördineren, zoals de nieuwe vaardighedenagenda voor Europa, het actieplan voor digitaal onderwijs en de strategie voor digitale vaardigheden.

40. Er is dringend behoefte aan anticipatie op, ondersteuning en bevordering van de voortdurende ontwikkeling van vaardigheden, evenals aan bijscholing en omscholing van de huidige beroepsbevolking, vooral op het gebied van digitale vaardigheden.

41. De Europese industrie telt een groot aantal werknemers die via beroepsopleidingen zijn opgeleid.

42. Het Comité vindt ook dat de voordelen van industriële transformatie op ruime schaal moeten worden gevoeld en dat mensen die het risico lopen de boot te missen, de kans moeten krijgen om zich aan te passen en daarbij moeten worden ondersteund; wat dit betreft zou in beleidsinitiatieven meer prioriteit moeten worden gegeven aan mogelijkheden voor levenslang leren voor laaggeschoolde werknemers, zodat zij zich de nieuwe technologische vaardigheden eigen kunnen maken die door de industrie worden gevraagd.

43. Actieve ontwikkeling van de vaardigheden van alle beroepsbeoefenaren in het beroepsleven is in alle industriële sectoren van groot belang. Het CvdR stelt in dit verband voor, in samenwerking met werkgevers en onderwijsinstellingen, doeltreffende concepten te ontwikkelen die in heel Europa kunnen worden gebruikt voor het delen van nieuwe kennis, het actualiseren van vaardigheden en het ontwikkelen van individuele capaciteiten.

⁽⁶⁾ Belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang.

44. Een pan-Europese aanpak van het vaardighedenbeleid is dan ook van cruciaal belang voor het toekomstige concurrentievermogen van de Europese industrie en er moet veel meer worden geïnvesteerd in menselijk kapitaal, in de onderwijs- en beroepsopleidingsstelsels en permanente educatie, en ook in de industrie zelf.

45. Daarnaast moeten onderwijs in ondernemerschap, de bevordering van bedrijfsvaardigheden, “peer learning” en het delen van goede praktijken meer worden ondersteund om partijen in de sector in staat te stellen zich aan te passen aan de nieuwe bedrijfsmodellen en effectief samen te werken in concurrerende Europese waardeketens.

46. Het Comité beveelt de Commissie aan om meer te investeren in regio-overschrijdende onderwijsprogramma's als Erasmus+ en daarbij de nadruk te leggen op beroepsopleiding en op een grotere mobiliteit van talentvolle jongeren in Europa.

47. De bevoegde instanties zouden flexibele middelen moeten verschaffen voor regionale, en niet voor sectorale, omscholingsinitiatieven en het ESF+ zou onder de verordening gemeenschappelijke bepalingen voor het cohesiebeleid na 2021 moeten vallen, zodat alle vereisten met betrekking tot het partnerschapsbeginsel en de betrokkenheid van het regionale niveau bij de ontwikkeling van programma's in het kader van het ESF kunnen worden toegepast.

48. Regionale en lokale overheden zouden moeten samenwerken aan gemeenschappelijke onderwijs- en onderzoeksagenda's om de gemeenschappelijke EU-prioriteiten op het gebied van vaardigheden om te zetten en regio-overschrijdende leermogelijkheden te ondersteunen.

Stelling 4: De Europese industrie en regeringen moeten leiderschap tonen en maatregelen nemen om duurzamer te worden

49. De EU loopt voorop in de wereldwijde overgang naar een koolstofneutrale en circulaire economie. De Europese industrie moet dan ook het goede voorbeeld geven en bijdragen aan de beperking van de klimaatverandering, de verwezenlijking van de doelstellingen van Parijs, de instandhouding van hulpbronnen, het voorkomen van aantasting van het milieu en het reageren op de veranderende verwachtingen van de consument in de groene economie.

50. Het Comité onderstreept dat de overgang van bedrijven naar meer duurzame en hulpbronnefficiënte organisaties zowel het milieu ten goede zal komen als concurrentievoordeel zal opleveren, wat zal leiden tot innovatie en het scheppen van nieuwe banen en ondernemingskansen.

51. Het is van cruciaal belang dat de industrie en de burger op de hoogte worden gebracht van de voordelen van nieuwe concepten als de circulaire, de koolstofneutrale en de deeleconomie. Deze nieuwe concepten vergen een andere houding van zowel de consument (tegenover hergebruik en recyclage bijvoorbeeld) als de industrie, die zich geleidelijk moet aanpassen aan een nieuw soort vraag in het kader van een strategische langetermijnplanning.

52. Om de overstap naar een duurzame industrie te maken, moet Europa zijn leiderschap tonen in alle sectoren en de toenemende wereldwijde concurrentie op het gebied van groene productie, bio-economie en schone energietechnologie het hoofd bieden.

53. De overgang van een regio naar een circulaire en koolstofneutrale economie is een langetermijnproject dat alleen succesvol kan zijn met een stapsgewijze aanpak, en in sommige gevallen ook via een radicale vernieuwing, waarbij haalbare tussentijdse doelen worden gesteld die de burgers en sectoren zoals bijvoorbeeld de automobielenindustrie niet te zwaar belasten. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan het versterken van de veerkracht van plattelandsgemeenschappen die de boot dreigen te missen wat het economische overgangproces betreft.

54. Het Comité benadrukt dat er belangrijke belemmeringen uit de weg moeten worden geruimd, zoals het ontbreken van de juiste marktsignalen en stimulansen voor een ontwerp van circulaire producten, hoge overgangskosten voor bedrijven, belemmeringen in de regelgeving, ontoereikende consumentenvoorlichting en slecht functionerende markten voor secundaire grondstoffen.

55. Pan-Europese en interregionale samenwerking speelt een belangrijke rol in de ondersteuning van regio's bij de ontwikkeling van een strategische aanpak om het potentieel van de circulaire en koolstofneutrale economie te benutten.

56. Het Comité staat achter het idee om strategische overheidsopdrachten te gebruiken als instrument voor het stimuleren van innovatie, zoals door de Europese Commissie wordt erkend in haar actieplan voor de circulaire economie in 2015⁽⁷⁾ en in de desbetreffende richtlijnen inzake overheidsopdrachten, maar is van mening dat de complexiteit van de regels de regionale en lokale overheden er vaak toe aanzet om risico's te vermijden.

57. Het zou een goede zaak zijn als de regionale en lokale overheden een multisectorieel en sectoroverschrijdend economisch ontwikkelingsperspectief zouden hanteren, waarbij afval- en milieubeheer worden geïntegreerd in een allesomvattende circulaire economie.

58. Regio's en steden worden opgeroepen om de mogelijkheden van het cohesiebeleid na 2020 ten volle te benutten om innovatieve oplossingen te vinden voor het klimaat en de overgang naar een circulaire economie.

59. Het Comité pleit voor een holistische, gecoördineerde multilevel-governancebenadering om te zorgen voor de nodige samenhang tussen verschillende beleidsinstrumenten en maatregelen op verschillende niveaus. Bij de overgang naar een koolstofarme en circulaire economie moet rekening worden gehouden met de hele waardeketen en de verwerkende industrie in het algemeen, alsook met kleine en middelgrote ondernemingen en start-ups.

60. Het Comité verzoekt de Commissie om de ontwikkeling van gezamenlijke strategieën op specifieke gebieden, zoals waterstof en synthetische brandstoffen, verder te ondersteunen en bij te dragen tot de marktintroductie van meer duurzame technologieën.

Stelling 5: Regionale, op innovatie gerichte strategische publiek-private partnerschappen zijn van cruciaal belang om het gebruik van nieuwe technologieën door de industrie te bevorderen

61. Innovatie is moeilijk, met name voor startende ondernemingen en het midden- en kleinbedrijf, aangezien de invoering van nieuwe technologieën vaak gepaard gaat met hoge investeringen en expertise vergt. Zo bestaan er nog steeds grote verschillen tussen sectoren en regio's in Europa op het gebied van digitalisering.

62. Samenwerking tussen industrie, onderzoeksorganisaties en regionale overheden is belangrijk voor het benutten van industriële innovaties.

63. Het Comité waardeert de digitale-innovatiehubs, de proefprojecten ("testbeds") van de Europese Commissie en de technologie-infrastructuur als voorbeelden van strategische, op innovatie gerichte publiek-private partnerschappen.

64. Het is een goede zaak dat de nadruk wordt gelegd op slimmespecialisatiestrategieën voor de periode na 2020, waarbij de knelpunten voor de verspreiding van nieuwe ideeën onder bedrijven worden aangepakt.

65. Het Comité steunt de 281 digitale innovatiecentra van de EU, als onderdeel van het programma Digitaal Europa (DEP) om de interregionale samenwerking te verbeteren.

66. Om ervoor te zorgen dat de industrie gemakkelijk toegang heeft tot de bestaande geavanceerde technologie en infrastructuur in heel Europa, moet samenwerking tussen deze publiek-private partnerschappen op pan-Europees niveau tot stand worden gebracht; ook moeten deze voorzieningen onder de aandacht worden gebracht en moeten er financiële middelen worden uitgetrokken voor de integratie ervan.

67. Verder is er behoefte aan een gecoördineerde algemene strategie, evenals aan een strategie om de regionale samenwerking op operationeel niveau te versterken.

68. Om de impact van digitale-innovatiehubs te vergroten, moet ervoor worden gezorgd dat een dergelijke hub geen aparte, op zichzelf staande instantie is die met de andere concurreert, maar moet hij als een knooppunt zijn opgezet in een coördinerend netwerk waaraan verschillende belanghebbenden, zoals universiteiten, onderzoekscentra, innovatiecentra enz. kunnen deelnemen.

69. De regionale overheden zouden moeten worden betrokken bij de selectie en ingebruikname van Europese digitale-innovatiehubs in het komende DEP.

(7) Maak de cirkel rond — Een EU-actieplan voor de circulaire economie, COM(2015) 614 final.

70. Lokale en regionale overheden zouden duurzaamheid en innovatie moeten bevorderen door middel van aanbestedingen, door ondersteuning van slimme steden en andere initiatieven van belang en door de verschillende spelers uit de industrie en de onderzoeks- en onderwijsinstellingen met elkaar in contact te brengen.

71. Het Comité beveelt aan de regio's te betrekken bij de totstandbrenging van een duurzame samenwerking tussen publieke en particuliere partners op andere gebieden dan digitalisering (met inbegrip van andere experimenten en proefprojecten). In het kader hiervan zou een uitgebreid overzicht van de activiteiten in de regio's moeten worden opgesteld en een beoordeling van hun complementariteit moeten worden uitgevoerd.

72. Er moet een alomvattende strategie worden ontwikkeld om informatie over beschikbare infrastructuur en innovatiecapaciteit in heel Europa te verzamelen, te systematiseren en te verspreiden.

73. Het Comité benadrukt het toenemende belang van artificiële intelligentie (AI) in het Europese industriebeleid en de leidende rol die de Europese Unie in dit opzicht speelt omdat ze 32 % van de AI-onderzoeksinstellingen wereldwijd vertegenwoordigt. Tegen deze achtergrond wijst het Comité nogmaals op zijn eigen standpunt over AI dat het in zijn advies van 6 februari 2019 heeft verwoord en onderschrijft het tevens de aanbevelingen van het Europees Parlement ⁽⁸⁾.

74. Het Comité juicht het toe dat de Europese Raad de Commissie heeft verzocht om vóór eind 2019 een langetermijnvisie met concrete stappen voor de toekomst van de industrie in de EU te presenteren.

Brussel, 26 juni 2019.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁸⁾ Resolutie van het Europees Parlement van 12 februari 2019 inzake een alomvattend Europees industriebeleid inzake artificiële intelligentie en robotica (2018/2088(INI)).